

**Orvosi Mikrobiológia szigorlati kérdések III. éves ÁOK hallgatók számára
2019/2020. tanév, II. félév**

I. Általános mikrobiológia és általános bakteriológia

- 1) Az orvosi mikrobiológia tárgya, felosztása és rövid története
- 2) Prokaryota és eukaryota sejtek összehasonlítása
- 3) A baktériumok obligát sejtalkotói
- 4) A baktériumok sejtfallszerkezete, a peptidoglycan réteg jellemzése
- 5) A baktériumok járulékos sejtalkotói
- 6) A baktériumok klasszifikálásának (taxonómiájának) rendszere
- 7) A baktériumok anyagcseréje
- 8) Baktérium genetika: modifikáció, mutáció, reverzió
- 9) Baktérium genetika: a génátvitel módjai
- 10) Sterilizálás elve és gyakorlati módszerei. A sterilitás ellenőrzése, LAL teszt
- 11) Dezinficiálás elve és gyakorlati módszerei
- 12) Szelektív toxicitás, kemoterápiás index, az antimikrobiális terápia alapelvei
- 13) Kemoprofilaxis fogalma, példák
- 14) Antimikrobiális szerek kombinált alkalmazása
- 15) Az antimikrobiális szerek alkalmazásának veszélyei és mellékhatásai
- 16) Peptidoglikán szintézist gátló antibiotikumok: Penicillinek, Cephalosporinok
- 17) Peptidoglikán szintézist gátló antibiotikumok: monobactamok, carbapenemek, bacitracin
- 18) Fehérje szintézist gátló antibiotikumok: aminoglikozidok, tetracyclinek
- 19) Fehérje szintézist gátló antibiotikumok: cloramphenicol, macrolidok, lincosamidok
- 20) A DNS és RNS szintézisre ható antibiotikumok és kemoterápiás szerek
- 21) Glikopeptid antibiotikumok és a membránra ható antimikrobiális szerek
- 22) Tuberkulózis kezelésében alkalmazott szerek
- 23) Az antibakteriális szerekkel szemben kialakuló rezisztencia lehetséges mechanizmusai (példák)
- 24) Pathogenitás, virulencia. Obligát, fakultatív és opportunista patogének
- 25) A fertőzés definíciója; forrása, útja, kapuja, átviteli módja (transzmisszió) és a fertőzés lehetséges kimenetelei

- 26) A fertőzés pathomechanizmusa: megtapadás (adhézió); behatolás (penetráció, invázió), szétterjedés (disszemináció); bacteraemia és toxaemia
- 27) Az endotoxin jellemzése, tulajdonságai és hatásmódja
- 28) Az exotoxinok típusai, általános jellemzésük. Bakteriális szuperantigének és az általuk okozott szindrómák
- 29) A baktériumok nem toxikus virulencia faktorai. Biofilmek képződése és orvosi vonatkozásai
- 30) A gazdaszervezet szerepe a pathogenezisben (fogékonyág)
- 31) Aktív immunizálás. Hazánkban kötelező védőoltások
- 32) Nem kötelező védőoltások
- 33) Passzív immunizálás, alkalmazás, veszélyei. Kemoprofilaxis
- 34) A kórokozók védekezése a szervezet immunreakciói ellen (mimikri és maszkírozás; antigénváltás; immunszuppresszív hatás). A mikrobák immunmoduláns és immunkárosító hatásai.
- 35) Nosocomialis (iatrogen) infekciók és leggyakoribb kórokozói
- 36) Sepsis (definíció, pathomechanizmus, mikrobiológiai diagnózis)
- 37) Az emberi szervezet normál baktériumflórája és annak jelentősége

II. Részletes bakteriológia

(Megjegyzés: A részletes bakteriológia tételeinek kidolgozásának legfőbb szempontjai: a baktérium taxonómiája, morfológiája, antigén tulajdonságai, virulencia faktorai, tenyésztési sajátosságai, az általa okozott betegség vagy betegségek pathogenesise, pathomechanizmusa, diagnosztikája, kezelésének és megelőzésének alapelvei.)

- 1) *Staphylococcus aureus*
- 2) Koaguláz negatív *Staphylococcus*ok
- 3) *Streptococcus pneumoniae*, az orális streptococcusok” és a cariogenezis. Anaerob coccusok
- 4) *Streptococcus pyogenes*
- 5) *Streptococcus agalactiae*, *Enterococcus* genus
- 6) Anaerob Gram-negatív pálcák (*Bacteroides*, *Fusobacterium*, *Prevotella*, *Porphyromonas*) jellemzése, és a fontosabb kórképek
- 7) *Neisseria meningitidis* és a genus apathogen tagjai
- 8) *Neisseria gonorrhoeae*, *Moraxella* genus
- 9) *Salmonella* genus jellemzése és a salmonellosisok
- 10) *Salmonella typhi* és *S. paratyphi* A, B, C
- 11) *Shigella* genus általános jellemzése és a shigellosisok
- 12) *Escherichia coli* és az általa okozott intestinális és extraintestinális kórképek
- 13) *Klebsiella*, *Enterobacter*, *Proteus* és *Serratia* genus
- 14) *Yersinia* genus általános jellemzése, *Y. pestis* és yersiniosisok
- 15) *Vibrio cholerae*
- 16) *Vibrio parahaemolyticus* és *V. vulnificus*. *Aeromonas* és *Plesiomonas* genus
- 17) *Campylobacter* genus és *Helicobacter pylori*
- 18) *Haemophilus* genus
- 19) *Pseudomonas*, *Acinetobacter*, *Burkholderia* és *Stenotrophomonas* genus.
- 20) *Bordetella* genus általános jellemzése és a fontosabb kórokozók
- 21) *Legionella pneumophila*
- 22) *Brucella* genus és a brucellosisok
- 23) *Francisella tularensis*. *Pasteurella multocida*, *Bartonella* fajok
- 24) *Bacillus anthracis* és egyéb bacillusok
- 25) Gázgangréna clostridiumok

- 26) *Clostridium tetani*
- 27) *Clostridium botulinum* és *C. difficile*
- 28) *Listeria monocytogenes*, *Erysipelothrix rhusiopathiae*, *Lactobacillus* és *Bifidobacterium* genus. Pre- és probiotikumok
- 29) *Treponema* genus általános jellemzése és a fontosabb kórokozók
- 30) *Borrelia* genus általános jellemzése és a fontosabb kórokozók
- 31) *Leptospira* genus
- 32) *Corynebacterium diphtheriae*, diphtheroidok és *Propionibacterium* genus
- 33) *Actinomyces*, *Nocardia* genus, atípusos és apathogén mycobacteriumok
- 34) Humán tuberkulózis kórokozói, *Mycobacterium leprae*
- 35) *Rickettsia*, *Orientia*, *Coxiella*
- 36) *Chlamydia trachomatis* és légúti Chlamydia fertőzések
- 37) *Mycoplasma* és *Ureaplasma* genus

III. Általános és részletes virológia

(Megjegyzés: A részletes virológia tételeinek kidolgozásának legfőbb szempontjai: a vírus(ok) taxonómiája, morfológiája, antigén tulajdonságai, virulencia faktorai, tenyésztési sajátosságai (ha van), az általa okozott betegség vagy betegségek pathogenesisise, pathomechanizmusa, diagnosztikája, kezelésének és megelőzésének alapelvei.)

- 1) A virion jellemzése (példák), subvirális ágensek: viroid, prion
- 2) A vírusok tenyésztése és produktív infekció
- 3) Látens és perzisztens vírusfertőzések (példák)
- 4) Kongenitális vírusfertőzések (példák)
- 5) Malignus transzformáció. Virális onkogenezis, onkogén vírusok (példák)
- 6) A vírusok patogén hatásai, a vírusbetegségek pathogenezeise
- 7) A szervezet védelmi reakciói vírusfertőzésekkel szemben
- 8) A vírusbetegségek kemoterápiája (példák)
- 9) Vírusbetegségek megelőzése: hazánkban kötelező védőoltások
- 10) Vírusbetegségek megelőzése: hazánkban nem kötelező védőoltások
- 11) Adenovírusok
- 12) Herpesvírusok: HSV 1 és 2
- 13) Herpesvírusok: VZV
- 14) Herpesvírusok: EBV
- 15) Herpesvírusok: CMV
- 16) Herpesvírusok: HHV6, 7, 8
- 17) Parvovírusok
- 18) Papilloma- és Polyoma vírusok (BK, JC)
- 19) Poxvírusok
- 20) Arena- (LCM, Lassa-, Machupovírus)
- 21) Bunyavírusok (Hanta-, Krími-Kongói vérzések láz vírus)
- 22) Corona- és Filovírusok
- 23) Flavivírus: sárgaláz, Dengue
- 24) Flavivírus: Kullancsencephalitis-, West Nile- és Zikavírus.
- 25) Rota-, Calici-, és Astrovírusok

- 26) Orthomyxovírusok
- 27) Paramyxovírusok: Mumpsz-, Morbillivírus
- 28) Paramyxovírusok: RSV, Parainfluenzavírus
- 29) Poliovírus
- 30) Picornavírusok: Rhino-, Coxsackie-, echo-, és enterovírusok
- 31) Rhabdovírusok
- 32) Retrovírusok és az AIDS
- 33) Togavírusok (Alpha- és Rubivírus genus)
- 34) Hepatitisvírusok: A, E
- 35) Hepatitisvírusok: B, C, D, G
- 36) Konvencionális és nem konvencionális lassúvírus fertőzések
- 37) Vírusbetegségek diagnosztikájában alkalmazott szerológiai módszerek

IV. Általános és részletes mikológia és parazitológia

(Megjegyzés: A részletes mikológia és parazitológia tételeinek kidolgozásának legfőbb szempontjai:

az egyes faj(ok) taxonómiája, morfológiája, antigén tulajdonságai, virulencia faktorai, tenyésztési sajátosságai (ha van), az általa okozott betegség vagy betegségek pathogenesise, pathomechanizmusa, diagnosztikája, kezelésének és megelőzésének alapelvei.)

1) A gombák felépítése, metabolizmusa, életciklusa, rendszerezése

2) A mikózisok osztályozása, pathogenezise és rizikófaktorai

3) A gombák tenyésztése, a gombás betegségek mikrobiológiai diagnosztikája

4) A gombás fertőzések kezelése

5) A bőr és függelékeinek mikózisai: dermatophytosisok

6) Superficialis és subcutan mikózisok

7) *Coccidioides immitis*, *Histoplasma capsulatum*

8) *Blastomyces dermatitidis*, *Paracoccidioides brasiliensis*

9) *Cryptococcus neoformans*, *Pneumocystis jirovecii* (carinii)

10) Zygo- (phyco-) mikózisok, *Aspergillus* fajok és *Penicillium* genus

11) *Candida* genus

12) A protozoonok alapvető tulajdonságai, taxonómiája

13) *Entamoeba histolytica* és *E. coli*

14) *Acanthamoeba* és *Naegleria* genus

15) *Giardia lamblia*, *Balantidium coli*

16) *Cryptosporidium* fajok, *Blastocystis hominis*

17) *Trichomonas vaginalis*

18) Plasmodiumok

19) *Trypanosoma brucei*

20) *Trypanosoma cruzi*

21) Leishmaniák

22) *Toxoplasma gondii*

23) A férgek alapvető tulajdonságai, taxonómiája

24) *Taenia saginata*

25) *Taenia solium*

- 26) *Diphyllobothrium latum* és *Hymenolepis nana*
- 27) *Echinococcus* fajok
- 28) *Paragonimus westermani*
- 29) *Fasciola hepatica*
- 30) *Schistosoma* fajok
- 31) *Ancylostoma duodenale* és *Necator americanus*
- 32) *Toxocara canis*, *T. cati*
- 33) *Trichinella spiralis*
- 34) *Enterobius vermicularis*
- 35) *Ascaris lumbricoides*, *Trichuris trichuria*
- 36) *Strongyloides stercoralis*, *Dirofilaria repens*
- 37) A filariázisok kórokozói

V. Összefoglalás: Klinikai mikrobiológia és mikrobiológiai diagnosztika

- 1) Sebfertőzések, a bőr és függelékeinek bakteriális fertőzései, kórokozói és diagnosztikájuk
- 2) Hasüregi fertőzések (peritonitis, cholecystitis, cholangitis) bakteriális kórokozói és diagnosztikájuk
- 3) Szemészeti fertőzéseket okozó baktériumok, vírusok és protozoonok és azok diagnosztikája
- 4) Cseppfertőzéssel terjedő felső légúti megbetegedést okozó baktériumok és azok diagnosztikája
- 5) A szájüreg normál flórája. Szájüregi fertőzéseket okozó mikroorganizmusok
- 6) A normál bélflóra és jelentősége
- 7) Enterális úton terjedő bakteriális betegségek kórokozói és azok diagnosztikája
- 8) A húgyúti infekciók kórokozói és azok diagnosztikája
- 9) Vektorok által terjesztett bakteriális betegségek kórokozói
- 10) Az ételmérgezések és toxico-infekciók bakteriális kórokozói és azok diagnosztikája
- 11) Zoonosist okozó mikroorganizmusok
- 12) A bakteriális meningitis legfontosabb kórokozói és diagnosztikájuk
- 13) Bakteriális eredetű alsó légúti fertőzések kórokozói és diagnosztikája
- 14) Bakteriális exotoxinok által okozott kórképek, megelőzés és gyógyítás
- 15) Bakteriémia, endocarditis és sepsis mikrobiológiai diagnosztikája
- 16) Anaerob baktériumok által okozott fertőzések jellemzése és diagnosztikája
- 17) Enterális úton terjedő parazitás fertőzések kórokozói és diagnosztikája
- 18) Vektorok útján terjedő parazitás fertőzések kórokozói és diagnosztikája
- 19) Cseppfertőzéssel terjedő vírusbetegségek kórokozói
- 20) Enterális úton terjedő vírusbetegségek kórokozói
- 21) Vektorok által terjesztett vírusbetegségek kórokozói
- 22) Vírusok és gombák által okozott meningitisek és encephalitisek kórokozói
- 23) Gombás és parazitás tüdőfertőzések kórokozói
- 24) A magzatban/újszülöttnél pre- és perinatalis fertőzéseket okozó mikrobák
- 25) Kiütéssel járó gyermekbetegségek
- 26) A nemi szervek normál flórája és a szexuális úton terjedő fertőzések kórokozói

- 27) A HIV-fertőzés szűrése és verifikálása, az AIDS-vel kapcsolatos opportunistá fertőzések és azok diagnosztikája
- 28) A hepatitis fertőzések lehetséges kórokozói, terjedésük és mikrobiológia diagnosztikájuk
- 29) Fertőző vizsgálati anyagok: minták vétele, tárolása, szállítása és a feldolgozás általános szabályai
- 30) A virulencia mérése és befolyásolása. Az attenuálás jelentősége. Bioterrorizmus, biológiai fegyverek
- 31) Laboratóriumi állatok felhasználása a mikrobiológiában
- 32) Szerotipizálás és fágtipizálás
- 33) Molekuláris módszerek a mikrobiológiában
- 34) Atípusos tüdőgyulladás kórokozói és diagnosztizálási lehetőségek
- 35) Protozoonok és férgek okozta szemfertőzések és diagnosztizálási lehetőségek
- 36) A szerológiai vizsgálatok eredményei értékelésének alapjai (ellenanyag titer és savópár fogalma)
- 37) Hasmenések kórokozói és diagnosztizálási lehetőségek